

артыкулаў. Вып. 5 / пад нав. рэд. Р.М. Кавалёвай. Мінск : Бестпринт, 2008. С. 262–265.

6. Новак В.С., Палуян А.М., Кастрыца А.А. Пра метадычнае забеспячэнне вучэбнай практыкі па фальклору ў ГДУ імя Ф. Скарыны. *Фальк. даследаванні. Кантэкст. Тыпалогія. Сувязі*: зб. арт. Вып. 7 / пад навук. рэд. Р.М. Кавалёвай, В.В. Прыёмка. Мінск: РІВШ. 2010. С. 300–302.

Тарнавська А.В.

здобувачка вищої освіти

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

ВИКОРИСТАННЯ АНГЛОМОВНИХ ІГОР І ВПРАВ ДЛЯ ЛОГІКО-МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Анотація: У статті розглядається проблема ефективності застосування англomовних ігор і вправ для логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку. Пропонується англomовний матеріал для різних напрямів логіко-математичного розвитку старших дошкільників, висувається припущення щодо важливості такого поєднання для засвоєння дітьми англійської лексики у математичних видах діяльності.

Ключові слова: логіко-математичний розвиток, діти старшого дошкільного віку, навчання в ігровій діяльності, комплексне використання методів і прийомів.

Tarnavska A.P. Use of English Games and Exercises for Logico-Mathematical Development of Children of Senior Preschool Age. The article considers the problem of the effectiveness of English-language games and exercises for the logical and mathematical development of older preschool children. English-language material for various areas of logical and mathematical development of senior preschoolers is offered, assumptions are made about the importance of such a combination for children to learn English vocabulary in mathematical activities.

Key words: logical-mathematical development, children of senior preschool age, training in the course of game activity, complex use of methods and receptions.

Для розумового розвитку дітей старшого дошкільного віку істотне значення має набуття ними математичних уявлень, які активно впливають на формування розумових дій, надзвичайно необхідних для пізнання навколишнього світу. Джерелом пізнання старшого дошкільника є чуттєвий та інтелектуальний досвід. Але слід зазначити, що такий досвід може бути хаотично накопиченим, однак не впорядкованим. Направити його в потрібне русло покликаний педагог, який не тільки знає, чому вчити дитину, але і як навчати, щоб особистість максимально розвивалася. Тому потреби нинішнього часу вимагають від вчителя англійської мови перебудови у змісті і формах роботи, творчості, пошуку нових підходів до кожної дитини з урахуванням зони її найближчого розвитку, особливостей нервової системи та здібностей до засвоєння англійської мови [2].

Базовий компонент дошкільної освіти в Україні ставить вимоги до оновлення змісту дошкільної освіти, окреслює ряд вимог до пізнавального розвитку дітей, частиною якого є математичний розвиток. У зв'язку з цим актуальною стає проблема використання англійських ігор і вправ для логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку.

Методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку пройшла тривалий шлях свого розвитку. У XVII–XIX ст. питання змісту і методів навчання дітей дошкільного віку арифметиці, формування уявлень про розміри, способи вимірювання, час і простір знайшли відображення в педагогічних системах виховання, розроблених Я.А. Коменським, Й.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинським, Л.М. Толстим та ін.. Сучасниками, які зробили значний внесок у методику формування елементарних математичних уявлень, реалізували дослідження особливостей логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку, є такі вчені як З.А. Михайлова, Р.Л. Ріхтерман, А.А. Столяр, А.С. Метліна, К.Й. Щербакова [5].

Методика навчання дітей старшого дошкільного віку англійській мові активно розвивається на сучасному етапі і реалізується через формат вільного спілкування, ігрової діяльності, ігрових вправ, побутової діяльності. Таким чином дитина природно включається до англійського середовища і пізнає його через вербальні і невербальні сигнали, вона наслідує дорослого та пізнає іншу мову на ряду з рідною [3]. Серед сучасних фахівців, які розробляють методику навчання дітей старшого дошкільного віку англійської мови можна виділити Н.В. Лисенко, В.О. В'юнник, А.Ф. Гергель, О.І. Негневицька, Т.К. Полонська, Е. Пулгрем, В. Пенфілд.

Мета статті: визначити який вплив на логіко-математичний розвиток дітей старшого дошкільного віку мають англійські ігри і вправи.

Одним з найбільш важливих і актуальних завдань підготовки дітей до школи є розвиток елементів логіко-математичного мислення та пізнавальних здібностей. У математичній підготовці дітей старшого дошкільного віку поряд з навчанням лічби, розвитком уявлень про число і цифри в межах першого десятка, поділом предметів на рівні частини, велика увага приділяється оперуванню множинами, ознайомленню з простором і часом, вимірюванням за допомогою умовних мір, визначенням об'єму сипучих і рідких речовин.

Успішне навчання дітей у початковій школі залежить від рівня розвитку мислення в дошкільному віці, від здатності узагальнювати і систематизувати свої знання, творчо вирішувати різні проблеми. Розвинуте логіко-математичне мислення не тільки допомагає дитині орієнтуватися і впевнено себе почувати в навколишньому світі, але й сприяє її загальному розумовому розвитку. Звідси випливає основна вимога до форм організації математичної освіти. Заняття, ігри, побутову діяльність варто поєднувати з використанням англомовних ігор і вправ, що зробить ці форми роботи максимально ефективними. У різних видах математичної діяльності вихователі, керівники гуртків з іноземної мови в ЗДО використовують методи (словесні, наочні, ігрові) та прийоми (розповідь, бесіди, опис, вказівку, інструкцію, пояснення, питання, зразок, показ реальних предметів, картин, дії з числовими картками, дидактичні ігри і вправи, рухливі ігри) [4]. Комплексне використання різних методів і прийомів, форм математичної освіти сприятиме логіко-математичному розвитку дітей старшого дошкільного віку, а застосування англомовних ігор і вправ посилить мультисенсорне сприйняття матеріалу. Навчання найбільш продуктивне, якщо воно відбувається під час практичної та ігрової діяльності, коли створені умови, за яких знання, отримуються дітьми для вирішення практичних задач, а тому засвоюються без перенапруження та механічного заучування. Використання англомовних ігор і вправ для логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку розширить можливості застосування гри у навчанні. Гра є провідним видом діяльності й логіко-математичний розвиток дітей старшого дошкільного віку не можливий без використання творчих та дидактичних ігор, дискусійних ситуацій, тематичних розминок, руханок, у тому числі англомовних. На нашу думку однією з умов якісного засвоєння математичних уявлень є присутність довільної уваги, зосередженості, пізнавальної активності дітей на занятті. А розвиток довільності процесів обумовлено інтересом дитини до діяльності, тому дуже важливо викликати і підтримувати у старших дошкільників інтерес до оволодіння знаннями. На відміну від інших

стимулів, інтерес та мотивація, що виникають завдяки емоційній насиченості, в значній мірі підвищують ефективність занять, адже дитина займається в силу свого внутрішнього потягу, за власним бажанням, творчим покликанням.

Пропонуємо розглянути цікаві англomовні ігри і вправи для логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку:

Орієнтування в просторі – починається для дітей дошкільного віку з орієнтування на собі та відносно себе – це вправи «Butterfly» (метелик сідає на різні частини тіла і дитина називає їх: «Head, nose, eyes, knees, hand, shoulders»). Орієнтування відносно себе передбачає освоєння таких напрямів, як попереду мене, позаду мене, вгорі-внизу – це ігри-подорожі «Ball», «Travel to London», діти відповідають: «Ball in front of me, ball behind me etc.», «I go ahead, I go back».

Ознайомлення з множинами навколишнього світу здійснюється через розвиток елементів логічного мислення – аналізу, синтезу, абстрагування. Для цього застосовуються дидактичні ігри на знаходження зайвого у ряду (предмета чи об'єкта), наприклад, «Cross the odd one» (у ряду свійських тварин, діти забирають дику тварину; у ряду овочів, забирають фрукт тощо), разом з цим розширюється дитячий словник, засвоюються нові англomовні слова.

Освоєння дітьми старшого дошкільного віку лічби в межах першого десятка. У процесі лічильної діяльності застосовується показ цифр, що позначають число з відповідними діями. Використовуються англomовні вправи «Count from 1 to 10», «One potato, two potatoes, free potatoes, four...».

Ознайомлення дітей з величиною відбувається через продуктивну діяльність, співставлення, порівняння, накладання, прикладання. Англomовні вправи дозволяють дітям через власний досвід засвоїти основні поняття величини «Is the bear big or small?», «Big gorilla, small fish», «Dog – puppy, cat – kitten».

У роботі з дітьми потрібно використовувати, ігрові персонажі, у тому числі з англomовних джерел, такі як, улюблені герої книг, коміксів, мультфільмів, комп'ютерних ігор. Діючи разом з героями, створюючи цікаві речі, з якими потім можна гратися – конструкції, пазли, зроблені власноруч комікси, діти задовольняють потребу в творчій діяльності, грі та усвідомленні спроможності створити щось красиве та креативне. Присутність ігрових персонажів на занятті спонукає дітей до математичної діяльності, наполегливості у вирішенні завдань. Також на занятті потрібно використовувати барвисто оформлений матеріал, сучасні розвиваючі відеоматеріали, що привертають увагу дітей і мотивують їх розв'язувати

математичні завдання. При цьому неодмінною умовою є застосування системи ігор і вправ з елементами проблемності. Це завжди викликає інтерес у дітей – відшукати захований скарб, розв'язати головоломку, знайти вихід з лабіринту.

Таким чином, використання англомовних ігор і вправ для логіко-математичного розвитку дітей старшого дошкільного віку має позитивний результат:

- діти впевнено висувують свої ідеї, пропозиції щодо вирішення проблемних ситуацій;
- розширюється активний англомовний словник, що можна спостерігати у висловлюваннях дітей;
- у старших дошкільників більш активно формуються елементи логічного мислення – аналіз, синтез, класифікація, абстрагування, серіація;
- у дітей розвиваються розумові операції, психічні процеси – сприймання, пам'ять, увага, мислення.
- фрази і умовиводи стають більш розгорнутими та поширеними.

Література

1. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Знання, 2011. 206 с.
2. Віттенберг К.Ю., Білоущенко І.Б. Повний курс англійської мови в ДНЗ (за Базовою програмою розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі»). 1 рік навчання. Х. : Вид. група «Основа», 2010. 398 с
3. В'юнник В.О. Сучасні методи навчання дітей дошкільного віку іншомовного спілкування: від теорії до практики. URL: <https://www.psyh.kiev.ua/>.
4. Тарнавська Н.П. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку в таблицях, алгоритмах, фрагментах занять: навчально-методичний посібник. Ж. : ЖДУ імені Івана Франка., 2016. 196 с.
5. Тарнавська Н.П. Ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з основними математичними поняттями, відношеннями і діями у процесі використання комп'ютерних навчально-розвивальних програм та ігор. *Професійна освіта в умовах інтеграційних процесів: теорія і практика*: збірник наукових праць / за заг. редакцією проф. С.С. Вітвіцької, доц. Н.Є. Колесник. Житомир : ФО-П «Н. М. Левковець», 2017. У 2 ч. Ч І. С. 112–119.